

Notat

MILJØMINISTERIET

Departementet

J.nr. BLS-301-00105

Ref. jje

Miljøministerens svar på spørgsmål 2 og 3 (KOM (2007) 0523) stillet den 28. oktober 2008 af Folketingets Europa-udvalg til miljøministeren

Spørgsmål 2

Ministeren bedes – i forlængelse af mødet i Europaudvalget den 24. oktober 2008 – oversende et notat, der beskriver det såkaldt grønne tab ved den opdyrkning af braklagte arealer, som har fundet sted efter afskaffelsen af EUs braklægningskrav for 2008. Ministeren bedes redegøre for de langsigtede konsekvenser af opdyrkingen for biodiversiteten i Danmark for hhv. dyr og planter.

Svar

Ved den nuværende midlertidige ophævelse af brakforpligtelsen er omkring ca. 83.000 ha ud af de 148.000 ha, der var braklagt i 2007, blevet pløjet op. EUs sundhedstjek af landbrugspolitikken forventes at føre til permanent ophævelse af brakforpligtelsen blandt andet med den konsekvens, at yderligere et antal hektarer vil blive opløjet.

Når der bedes om beskrivelse af det "såkaldt grønne tab", kan dette forstås bredt som konsekvenser af ophævelsen af brakforpligtelsen for klima, vandmiljø og natur / biodiversitet, herunder emission af CO₂, udvaskning af kvælstof og fosfor og forbrug af pesticider.

I "Opdateret notat vedr. effekterne af en permanent nulstilling af udtagningsforpligtelsen" af 20. august 2008 i et samarbejde mellem Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF) og Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) ved Aarhus Universitet samt Fødevareøkonomisk Institut (FØI) ved Københavns Universitet giver forskerne et samlet overblik over de miljø- og naturmæssige virkninger. Forskernes notat vedlægges.

Af forskernes notat fremgår, at *"efter ophøret af udtagningsforpligtelsen har det vist sig, at der allerede er opdyrket brakarealer, der havde udviklet et naturindhold, der kan måle sig med mange områder, der er beskyttet af naturbeskyttelsesloven. Dette viser, at der er et behov for kompensatoriske tiltag målrettet den terrestriske natur og for en pleje af de arealer, der forbliver som frivillig brak, hvis udtagningsforpligtelsens bortfald ikke skal forringe naturen."*

Forskerne vurderer, at opdyrkning udover de 83.000 ha i 2007/2008 vil have en negativ effekt på biodiversiteten i agerlandet, der er mere end proportional med det ekstra opdyrkede areal. Dette skyldes, at forskerne vurderer, at de først inddragne arealer sandsynligvis har været dem, der har været lettest at opdyrke, og som har haft det mindste naturindhold. Forskerne vurderer, at de dårligste sandjorde og de mest vandlidende områder har alt andet lige det største naturindhold og er kun i mindre grad blevet opdyrket i første omgang. Forskerne konkluderer overordnet, *"at uden en kompensation, der er målrettet den terrestriske natur, vil opdyrkingen af brakmarkerne betyde, at Danmark får et tab af biodiversitet for den terrestriske natur i det åbne land."*

I forbindelse med Grøn Vækst vil regeringen – i overensstemmelse med udmeldinger fra fødevareministeren og miljøministeren ved samråd i Folketingets Europaudvalg den 24. oktober 2008 – neutralisere natur- og miljøeffekterne af brakophøret.

Spørgsmål 3

Ministeren bedes – i forlængelse af mødet i Europaudvalget den 24. oktober 2008 – oversende en redegørelse for, hvad det vil koste at genoprette naturen til samme niveau, som før brakarealerne blev nedlagt.

Svar

Forskerne vurderer i det vedlagte opdaterede notat af 20. august 2008, at det er umuligt at kvantificere betydningen af opløjningen af brakken uden meget detaljeret kendskab til lokaliseringen af brakken, dennes kvalitet og plantesamfundenes sammensætning. En sådan viden haves ikke for nærværende.